

Số: 614 /BC-BDN

Hà Nội, ngày 25 tháng 7 năm 2024

BÁO CÁO

Ý kiến về các Báo cáo của Chính phủ, Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao về việc thực hiện Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 ngày 07/10/2022 về tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo

Kính gửi: Ủy ban Thường vụ Quốc hội

Thực hiện Kế hoạch số 743/KH-UBTVQH15 ngày 26/02/2024 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét việc thực hiện các nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về giám sát chuyên đề và chất vấn từ đầu nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV đến hết năm 2023, trong đó có Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 ngày 07/10/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo; trên cơ sở báo cáo của Chính phủ¹, Tòa án nhân dân tối cao², Viện kiểm sát nhân dân tối cao³; ý kiến của Thường trực Ủy ban Tư pháp, Ủy ban Pháp luật, Ban Dân nguyện trân trọng báo cáo Ủy ban Thường vụ Quốc hội ý kiến đánh giá về các báo cáo nêu trên như sau:

I. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG

Ban Dân nguyện cơ bản đồng tình với nhiều nội dung báo cáo của Chính phủ, Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao về kết quả thực hiện Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 ngày 07/10/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo. Các cơ quan đã thực hiện nghiêm túc, bám sát nội dung, yêu cầu của Ủy ban Thường vụ Quốc hội tại Kế hoạch số 743/KH-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội; phản ánh khá đầy đủ kết quả triển khai, thực hiện đối với từng nội dung trong Nghị quyết 623; nêu những tồn tại, hạn chế, nguyên nhân và đưa ra những giải pháp cụ thể về thể chế, về tổ chức thực hiện để nâng cao chất lượng tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong thời gian tới.

Tuy nhiên, Ban Dân nguyện nhận thấy các báo cáo mới tập trung đánh giá về những kết quả đạt được, việc triển khai, thực hiện Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội mà chưa có số liệu cụ thể về

¹ Báo cáo số 288/BC-CP ngày 27/5/2024 của Chính phủ.

² Báo cáo số 42/BC-TANDTC ngày 31/5/2024 của Tòa án nhân dân tối cao.

³ Báo cáo số 74/BC-VKSTC ngày 24/5/2024 của Viện kiểm sát nhân dân tối cao

chuyển biến tích cực sau khi triển khai, thực hiện các giải pháp đã đặt ra, việc thực hiện một số nội dung kiến nghị của Ủy ban Thường vụ Quốc hội chưa đảm bảo yêu cầu.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CỦA CHÍNH PHỦ, TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO, VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN TỐI CAO

1. Kết quả thực hiện của Chính phủ

a. Về kiến nghị liên quan đến hoàn thiện thể chế

Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã kiến nghị Chính phủ 07 nội dung⁴ về nghiên cứu, đề xuất cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung các quy định của pháp luật liên quan đến pháp luật về khiếu nại, tố cáo và một số quy định của pháp luật về lĩnh vực như đất đai, xây dựng, chung cư thương mại phát sinh nhiều khiếu nại, tố cáo. Đến nay, theo báo cáo của Chính phủ, có 7/7 nội dung đã được thực hiện xong. Trong đó:

+ Có 2/7 kiến nghị đã được Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Xây dựng nghiên cứu, tiếp thu trong dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi); Luật Nhà ở (sửa đổi); Luật Kinh doanh bất động sản (sửa đổi).

+ Có 3/7 kiến nghị đã được Thanh tra Chính phủ, Bộ Tư pháp tiếp thu và nghiên cứu để trình cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung quy định của pháp luật trong thời gian tới về Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo, Luật luật sư, Quy định về giải quyết đơn kiến nghị, phản ánh của công dân.

+ Có 2/7 kiến nghị được Thanh tra Chính phủ đề xuất Chính phủ tiếp tục nghiên cứu ban hành quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tiếp công dân, khiếu nại, tố cáo; quy định về việc xem xét lại quyết định giải quyết khiếu nại về hành chính đã có hiệu lực pháp luật phát hiện có vi phạm.

b. Về việc thực hiện kiến nghị tiếp tục triển khai những giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế trong công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của cơ quan hành chính Nhà nước

Để thực hiện tốt chính sách, pháp luật, nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã đề nghị Chính phủ có 06 nhiệm vụ, giải pháp đối với Bộ ngành Trung ương; 06 nhiệm vụ, giải pháp đối với các địa phương nhằm khắc phục những tồn tại, hạn chế đã được chỉ ra trong Báo cáo của Đoàn giám sát. Thực hiện nhiệm vụ được Chính phủ

---

⁴ (1) Rà soát về vướng mắc, khó khăn trong việc tổ chức, thực hiện Luật Tiếp công dân, Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo; (2) Nghiên cứu để đề xuất, trình cấp có thẩm quyền ban hành văn bản quy phạm pháp luật quy định về giải quyết đơn kiến nghị, phản ánh của công dân; (3) nghiên cứu để đề xuất, trình cấp có thẩm quyền ban hành Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tiếp công dân, khiếu nại, tố cáo; (4) nghiên cứu để đề xuất, trình cấp có thẩm quyền ban hành quy định về việc xem xét lại quyết định giải quyết khiếu nại về hành chính đã có hiệu lực pháp luật phát hiện có vi phạm. (5) Khi hoàn thiện hồ sơ trình Quốc hội sửa đổi Luật Đất đai cần tập trung quan tâm sửa đổi những nội dung phát sinh nhiều khiếu nại, tố cáo như: thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ tái định cư, cơ chế định giá đất... đánh giá tác động và nghiên cứu kỹ thực tiễn để quy định các điều khoản chuyển tiếp. (6) Khẩn trương rà soát các quy định của pháp luật chưa rõ ràng, cụ thể làm phát sinh nhiều khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh liên quan đến quản lý vận hành nhà chung cư, quy hoạch xây dựng, trật tự xây dựng. (7) Nghiên cứu về chế định “Luật sư công” giữ vai trò đại diện, giúp chính quyền địa phương tham gia các hoạt động tố tụng tại cơ quan tố tụng khi có yêu cầu và báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định.

giao, Thanh tra Chính phủ đã ban hành Kế hoạch tổ chức thực hiện Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 và các kiến nghị của Đoàn Giám sát tại Báo cáo 341/BC-UBTVQH ngày 18/10/2022, trong đó đã giao nhiệm vụ cụ thể cho từng cơ quan, đơn vị. Đến nay các nhiệm vụ đã, đang được cơ quan hành chính nhà nước triển khai và đạt những kết quả nhất định. Công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo đã được các cấp, các ngành quan tâm hơn và có nhiều chuyển biến tích cực, nhất là việc thực hiện tiếp công dân của Thủ trưởng cơ quan hành chính nhà nước⁵; công tác quản lý nhà nước về đất đai, xây dựng đã được tăng cường; hoạt động thanh tra công vụ về trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan hành chính các cấp trong việc chấp hành các quy định của pháp luật về giải quyết khiếu nại, tố cáo có nhiều chuyển biến tích cực; hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về khiếu nại, tố cáo đã được xây dựng, cơ bản đảm bảo đáp ứng yêu cầu kết nối dữ liệu về tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; cơ sở vật chất, các trang thiết bị phục vụ công tác tiếp công dân được bảo đảm; chính sách, chế độ đối với cán bộ, công chức trực tiếp làm nhiệm vụ tiếp công dân, tham gia giải quyết khiếu nại, tố cáo đã được quan tâm hơn...

2. Kết quả thực hiện của Tòa án nhân dân tối cao

a. Về việc thực hiện kiến nghị liên quan đến việc hoàn thiện quy định về tiếp công dân của ngành Tòa án

Thực hiện kiến nghị của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Tòa án nhân dân tối cao đã chủ động triển khai xây dựng và ban hành nhiều Kế hoạch, Chương trình, Quy chế, Nội quy tiếp công dân; phối hợp với cơ quan có liên quan xây dựng Quy chế phối hợp liên ngành quy định giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực tư pháp. Các văn bản chỉ đạo, điều hành tổ chức, thực hiện được ban hành kịp thời, đồng bộ, thống nhất và phù hợp với quy định của pháp luật. Hiện nay, Tòa án nhân dân tối cao đang hoàn thiện Quy định về quy trình tiếp công dân trong Tòa án nhân dân theo Điều 17 Luật Tiếp công dân, đang phối hợp với Thanh tra Chính phủ xây dựng Quy chế phối hợp trong công tác tiếp công dân tại Trụ sở tiếp công dân Trung ương.

b. Về việc thực hiện kiến nghị nghiên cứu, đánh giá khó khăn vướng mắc trong việc giải quyết án hành chính của cơ quan Tòa án

Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã lãnh đạo, chỉ đạo các Tòa án khắc phục những tồn tại, hạn chế trong việc giải quyết vụ án hành chính; tăng cường công tác đối thoại giữa các bên; tăng cường công tác phối hợp giữa các cơ quan trong việc giải quyết vụ án hành chính; tăng cường công tác tổ chức xét xử trực tuyến các vụ án hành chính... Với việc thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp đồng bộ trên, tính đến ngày 30/4/2024, không có vụ án để quá thời hạn giải quyết theo quy định của pháp luật do nguyên nhân chủ quan.

---

⁵ . Theo Báo cáo kết quả thực hiện công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo năm 2023 của Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã trực tiếp tiếp 91%; Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đã trực tiếp tiếp 79%, cao hơn 2% so với năm 2022 (77%) và cao hơn 23% so với bình quân 05 năm giai đoạn 2016-2021 (56%).

Để tổng hợp, khó khăn, vướng mắc trong giải quyết án hành chính, đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng giải quyết án hành chính, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã ban hành Quyết định số 240/QĐ-TANDTC ngày 07/7/2023 về việc rà soát, tổng kết thực tiễn thi hành Luật Tố tụng hành chính năm 2015 và đã có báo cáo, đề xuất cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung phù hợp với thực tiễn và đảm bảo đồng bộ, thống nhất với các quy định của pháp luật có liên quan. Đặc biệt là Tòa án nhân dân tối cao đã đề xuất và được Quốc hội thông qua Luật Tổ chức Tòa án nhân dân năm 2024, trong đó có quy định thành lập Tòa án nhân dân sơ thẩm chuyên biệt hành chính để giải quyết cơ bản khó khăn, vướng mắc, bất cập trong giải quyết, xét xử các vụ án hành chính hiện nay.

c. Về việc thực hiện kiến nghị tiếp tục triển khai những giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế trong công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của ngành Tòa án

Thực hiện kiến nghị của Ủy ban Thường vụ Quốc hội kiến nghị tiếp tục triển khai những giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế trong công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; chú trọng công tác giám đốc, kiểm tra việc xét xử, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã ban hành Chỉ thị số 03/2022/CT-CA ngày 06/12/2022, trong đó yêu cầu Chánh án các Tòa án, Thủ trưởng các đơn vị thuộc Tòa án nhân dân tối cao tiếp tục quán triệt đầy đủ, thực hiện nghiêm túc, hiệu quả các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước đối với công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; phát huy và đề cao trách nhiệm của người đứng đầu; tập trung giải quyết dứt điểm các vụ việc khiếu nại, tố cáo phức tạp, tồn đọng, nhất là các kiến nghị của Quốc hội, Đại biểu Quốc hội, khiếu nại, tố cáo, phản ánh của người dân liên quan đến hoạt động của Tòa án; chú trọng công tác giám đốc, kiểm tra việc xét xử để sớm phát hiện những sai sót, vi phạm trong hoạt động tố tụng, nhất là việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tố tụng và giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm để kịp thời chấn chỉnh, khắc phục; chủ động phối hợp với Viện kiểm sát, các cơ quan hữu quan ban hành các quy chế phối hợp, hỗ trợ, cung cấp thông tin, tài liệu, chứng cứ nhằm giải quyết dứt điểm, đúng pháp luật các vụ việc, đặc biệt là các vụ việc khiếu nại, tố cáo đông người, gay gắt, phức tạp, các vụ việc đã được các cơ quan có thẩm quyền lập danh sách kiểm tra, rà soát qua đợt giám sát của Đoàn giám sát của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

3. Kết quả thực hiện của Viện kiểm sát nhân dân tối cao

a. Về việc thực hiện hoàn thiện quy định pháp luật về hoạt động tiếp công dân, hoạt động kiểm sát của ngành Kiểm sát

Trên cơ sở kế hoạch số 46/KH-VKSTC ngày 16/3/2023 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao về việc triển khai, thực hiện Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 ngày 07/10/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã rà soát, sửa đổi xây dựng mới và ban hành 20 văn bản quy định của ngành Kiểm sát nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố

cáo của Tòa án nhân dân các cấp trong lĩnh vực tố tụng dân sự, tố tụng hành chính; rà soát lại việc giải quyết đối với quyết định giải quyết đã có hiệu lực pháp luật của ngành kiểm sát... Đặc biệt, Ban cán sự đảng Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã ban hành 01 Nghị quyết chuyên đề về công tác này; ban hành Kế hoạch số 111/KH-VKSTC ngày 07/5/2024 triển khai thực hiện Nghị quyết với nhiều nhiệm vụ trọng tâm để tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phát huy các kết quả đã đạt được và khắc phục những hạn chế, tồn tại nhằm nâng cao chất lượng hiệu quả công tác tiếp công dân giải quyết khiếu nại, tố cáo trong ngành Kiểm sát nhân dân và kiểm sát giải quyết khiếu nại, tố cáo trong hoạt động tư pháp; đã nghiên cứu, ban hành Hướng dẫn số 13/HD-VKSTC ngày 11/6/2024 hướng dẫn phân loại, xử lý đơn khiếu nại, tố cáo, kiến nghị phản ánh trong ngành Kiểm sát nhân dân. Đây là tiền đề quan trọng để thống nhất nhận thức trong phân loại, xử lý đơn giữa ngành Kiểm sát nhân dân với các cơ quan tư pháp nhằm tăng cường hiệu quả công tác kiểm sát việc giải quyết khiếu nại tố cáo trong hoạt động tư pháp.

Đối với văn bản quy phạm pháp luật liên ngành, Viện kiểm sát nhân dân tối cao cũng đã chủ động, tích cực phối hợp với Tòa án nhân dân, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Tài chính, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn rà soát các quy định Bộ luật Tố tụng dân sự 2015, Luật Tố tụng hành chính 2015, Thông tư liên tịch số 02/2018/TTLT-VKSTC-TATC-BCA-BQP-BTC-BNN&PTNT quy định việc phối hợp thi hành một số quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự để tổng kết thực tiễn đề xuất cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung các quy định pháp luật phù hợp với thực tiễn và đảm bảo việc thực hiện tốt chức năng kiểm sát của cơ quan kiểm sát.

b. Về việc thực hiện kiến nghị tiếp tục triển khai những giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế trong công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực tư pháp

Thực hiện kiến nghị của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, chỉ đạo của Ban cán sự đảng Viện kiểm sát nhân dân tối cao việc thực hiện nhiệm vụ tiếp công dân, giải quyết và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực tư pháp, đặc biệt là trong tố tụng dân sự, tố tụng hành chính của toàn Ngành kiểm sát nhân dân đã đạt được những kết quả tích cực trong công tác này. Chất lượng công tác kiểm sát được nâng lên; việc giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền của Viện kiểm sát đảm bảo đúng quy định, hạn chế để xảy ra thiếu sót, vi phạm; việc thực hiện tiếp công dân của người đứng đầu cơ quan kiểm sát đã được quan tâm, chú trọng thực hiện và đề xuất được những trường hợp khiếu nại, tố cáo phức tạp, tiềm ẩn nguy cơ phát sinh “điểm nóng” về an ninh, trật tự để có biện pháp giải quyết dứt điểm vụ việc, hạn chế tình trạng khiếu nại đông người kéo dài.

III. VỀ TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

Ban Dân nguyện cơ bản tán thành với đánh giá về tồn tại, hạn chế về việc thực hiện Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 ngày 07/10/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội được nêu trong các Báo cáo của Chính phủ, Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao. Một số kiến nghị liên quan đến hoàn

thiện thể chế còn chậm so với kế hoạch và yêu cầu của Nghị quyết 623; tỷ lệ tiếp công dân của người đứng đầu cơ quan hành chính các cấp tuy có tăng so với giai đoạn 2016-2021 nhưng vẫn chưa đảm bảo 100% số ngày tiếp theo quy định của luật; tỷ lệ giải quyết vụ việc khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền của cơ quan hành chính đạt 84,8% thấp hơn mục tiêu đề ra hằng năm đạt trên 85%; việc thực hiện sơ kết, tổng kết, rà soát lại việc giải quyết đối với các vụ việc khiếu nại, tố cáo đông người, phức tạp, kéo dài còn chưa kịp thời; việc nâng cấp, hoàn thiện hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về khiếu nại, tố cáo còn chậm...

Về nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế, về cơ bản Ban Dân nguyện thống nhất với những nguyên nhân đã được các cơ quan đề cập tại các báo cáo. Tuy nhiên, Ban Dân nguyện đề nghị các cơ quan cần đặc biệt quan tâm đến nguyên nhân về trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, đơn vị trong việc thực hiện nhiệm vụ tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền; nguyên nhân do vướng mắc, bất cập, thiếu đồng bộ, thiếu thống nhất trong các quy định của pháp luật nội dung, quy định có tính chất liên ngành để có giải pháp thích hợp, nâng cao chất lượng, hiệu quả đối với công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo trong thời gian tới.

IV. VỀ NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP VÀ KIẾN NGHỊ

Ban Dân nguyện cơ bản tán thành với nhận định của Chính phủ, Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao về các nhóm giải pháp được đề ra trong các Báo cáo nhằm phát huy các kết quả đạt được, khắc phục tồn tại, hạn chế để tiếp tục thực hiện có hiệu quả Nghị quyết 623 trong thời gian tới. Các giải pháp đã xác định rõ nhiệm vụ trọng tâm của Thủ trưởng các cơ quan hành chính nhà nước, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân trong việc thực hiện pháp luật về tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền, trách nhiệm của từng cơ quan.

Trên đây là ý kiến của Ban Dân nguyện về Báo cáo của Chính phủ, Báo cáo của Tòa án nhân dân tối cao và Báo cáo của Viện kiểm sát nhân dân tối cao về việc thực hiện Nghị quyết số 623/NQ-UBTVQH15 ngày 07/10/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả thực hiện chính sách, pháp luật về tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo. Ban Dân nguyện trân trọng báo cáo Ủy ban Thường vụ Quốc hội./.

Nơi nhận:

- Chủ tịch Quốc hội (để b/c);
  - Các đ/c Phó Chủ tịch QH (để b/c);
  - Ủy viên UBTVQH (để b/c);
  - Văn phòng Quốc hội (Vụ GS);
  - Lưu: HC, DN.
- e-Pass: 65134

TRƯỞNG BAN

(đã ký)

Dương Thanh Bình